706/04

Den 27. september 2004 blev i sag nr. 62.825:

xxxx xxxxxxxxx
xxxxxxxx xx xxxxx
xxxx xxxxxx

mod

Codan Forsikring A/S
Gl. Kongevej 60
1790 København V

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har livsforsikring i Codan Forsikring A/S, påstår selskabet pligtig at udbetale fuld ydelse ved tab af erhvervsevne efter den 1/11 2003.

Selskabet har med virkning fra den 1/11 2003 udbetalt halv ydelse ved tab af erhvervsevne under henvisning til, at klagerens generelle erhvervsevnetab ikke overstiger 50 %.

Det fremgår af de lægelige oplysninger, at klageren, der er født i 1953 og uddannet tømrer, på grund af rygproblemer blev sygemeldt fra sit arbejde på en møbelfabrik den 2/4 2002.

Selskabet har udbetalt fuld midlertidig ydelse ved tab af erhvervsevne i perioden 2/7 2002 til 31/10 2003.

Af notat fra reumatologisk ambulatorium på Skive Sygehus dateret 28/8 2002 fremgår bl.a.:

> "Fik foretaget RU af col. thoracalis den 22.04.02, som ikke påviste nogen abnormitet.
>
> Fik foretaget RU af col. lumbalis den 22.04.02, som viser deg. forandringer sv.t. L4/L5. Ingen mistanke om discusprolaps.

Ingen hvp. eller svmh.

…

OBJECTIVT:

Pæne farver. Ingen tegn til anæmi eller icterus.

Intet hududslæt.

…

Norm. gangfunktion og balance.

Kan godt gå på tæer og hæle uden gener. Foroverbøjning op til 90 gr. med lidt spænding i lænden. Bagud- og sidefleksion uden større gener.

Neg. Lasegue bilat. Norm. sensibilitet overalt sv.t. UE.

Reflekser fremkaldes egalt og norm. hvad angår patellar, - achilles- og knæhaser.

Der er lidt kyfose i thoracalområdet. Diffus ømh. overalt i ryggen.

Ingen stivhed omkr. nakken eller skuldrene.

VURDERING:

49-årig mand med gradvis opstået sm. i lænden uden udstråling til UE.

Sm. til stede hele døgnet. Har været til fysioterapi 3-4 gange uden effekt. Har ikke anvendt noget sm. stillende. Afebril.

Ingen afførings- eller vandladningsforstyrrelser.

Ingen hvp. eller svmh. Norm. hjerte- og lungeforhold.

Sm. generer ham ikke under gang.

Ved undersøgelsen diffus ømh. i ryggen midtthoracalt og i lænden.

Neg. hudrulletest. Ingen neurologiske udfald ned i benene.

Der er ingen umiddelbare holdepunkter for nerverodtryk."

Om røntgenbillederne af lumbalis har overlæge S.W.T. fra Sygehus NORD den 12/9 2002 bl.a. anført:

"Der ses antydet højrekonveks krumning i niveau med thoracolumbale overgang og der er en let discusdegeneration på niveauet L4/5. Sacroiliacaleddene er normale og hvirvellegemernes mineralisering er ligeledes upåfaldende."

Af sagsakterne fra S. Kommune fremgår bl.a.:

"13.11.02

Samtale med J. [klageren]. Oplyser, at han først kommer til samtale hos en læge, når fysioterapeuten ikke mener, at han kan komme videre med J. Pt. er der fremgang at spore. Det går lidt bedre, siger J. Nu vågner han ikke ret tit om natten, når han vender sig og han har det generelt også lidt bedre om morgenen og op ad dagen. Skal i morgen begynde øvelser 'på land' og også fortsat i bassin. Han får behandlinger 2 x ugentligt.

…
13.11.02

Samtale med J. Der er helbredsmæssigt ingen forandring siden sidste kontakt den 16.10.02. J. går fortsat til fys-behandling 2-gange/uge.

Vi drøfter arbejdsprøvning, men J. mener sig ikke i stand til pt. at kunne præstere selv ganske få timers fysisk aktivitet. Føler sig reduceret til 'ingenting'. Må ofte i løbet af dagen lægge sig.

Jeg gør J. opmærksom på, at jeg har kontakt med virksomheder, hos hvem der ville kunne aftales arb.prøvning tilpasset J.'s helbredsmæssige situation, men som nævnt finder J. sig ikke pt. i stand til noget overhovedet.

…
12.12.02

Pgl. henvendt sig. Er sluttet med fys.behandlinger den 6.12.02. Behandlingerne har kun afhjulpet, at han ikke længere vågner om natten, når han vender sig. Ellers ingen effekt af behandlingerne.

…
04.02.03

Afsluttende samtale på Bomi efter fuldført kursusforløb 'Projekt aktiv sygemeldt'.

L.N. giver udtryk for, at J. positiv har fulgt kurset, har arbejdet konstruktivt uden fravær. Betegner desuden J. som en meget stabil og omgængelig person med en sund indstilling til livet og en realistisk opfattelse af egen funktionsevne. Opfordrer dog J. til i højre grad at lytte til kroppens signaler og give sig selv pauser. L.N. tror ikke på, at J. vil kunne vende tilbage til arbejdsmarkedet på ordinære vilkår. Der er tydeligvis store begrænsninger i J.'s ydeevne. Selv i meget lidt fysisk krævende arbejde skønnes en arbejdsuge på 15-20 timer at være absolut maximum. Anbefaler fleksjob.

J. er i alt væsentligt enig i ovenstående. Vil meget gerne arbejde i det omfang han kan, i eget tempo og helst med lettere, ikke rygbelastende håndværksopgaver. Nævner selv 'noget pedellignende arbejde' som en mulighed. Har selv kontaktet et

boligselskab, der har annonceret efter en vicevært. Der viste sig imidlertid kun behov for ca. 5 timer/uge. J. er meget lidt boglig minded og ikke motiveret til revalidering omfattende uddannelse. Selv opfatter jeg ham da også som en typisk 'praktisk og stolt håndværker', der formodentlig ville kunne stortrives med et relativt selvstændigt, helbredsmæssigt tilpasset job som pedel el. lignende.
Jeg fortæller J., at jeg netop har haft kontakt med I.K. hos Ø. Møbelproduktion A/S, som efterlyser en fleksjobber i en pedellignende funktion.

…
03.04.03
Opfølgningsmøde hos Ø. Møbelproduktion A/S.

…
I.K. supplerer:
'Jeg vurderer at J. pga. fysiske begrænsninger ca. har 10-20% af arbejdsevnen tilbage målt ud fra en gennemsnitsansat i ordinær beskæftigelse.

J.O.K. er enig i ovennævnte om end han har meget svært ved at acceptere sin stærkt reducerede arbejdsevne."

S. Kommune har med virkning fra den 1/6 2003 bevilget klageren førtidspension, idet man har vurderet, at hans arbejdsevne er varigt nedsat med mere end 2/3 på grund af discusdegeneration i ryggen med kroniske smerter. Afgørelsen er truffet med baggrund i ressourceprofil og lægelige oplysninger fra Nykøbing og Skive Sygehus.

Af førtidspensionsskema A fremgår bl.a.:
"REDEGØRELSE:
J.O.K. er en 50-årig mand, som har været sygemeldt siden 02.04.02 med rygproblemer, begrundet i let discusdegeneration på L4 og L5 uden nerverodstryk. Har kroniske smerter efter mangeårigt tungt arbejde med slidt rygsøjle. Lægekonsulent vurderer, at J. skal undgå rygbelastende arbejde.

Han er uddannet tømrer og har arbejdet som sådan i mange år, både som ansat og som selvstændig. Desuden har han arbejdet som mureroppasser og på møbelfabrik de senere år.

På baggrund heraf og ansøgers ressourceprofil etableres arbejdsprøvning i pedelfunktioner, 20 t. pr. uge på møbelfabrik. Efter ca. 1½ måned ser ansøger sig nødsaget til at stoppe, idet han har konstante smerter. Han har det meget dårligt med ikke at kunne klare de få timers arbejde, som er aftalt. Arbejdsstedet vurderer, at begrænsningen ligger i J.'s mange smerter. De vurderer arbejdsevnen reduceret til 10-20% indenfor endog meget lette og skiftende arbejdsfunktioner.

SOCIALFAGLIG FORKLARING:
På baggrund af redegørelsen og den udfærdigede ressourceprofil vurderes ansøgers arbejdsevne nedsat med mere end 2/3."

Af ressourceprofilen fremgår bl.a.:

"***Sagsbehandlers samlede vurdering og konklusion.***
Med baggrund i de samlede oplysninger, herunder det seneste arbejdsprøvningsresultat, som har vurderet J.'s arbejdsevne til 10-20% af det normale, vurderer jeg, at ansøgers hovedbarriere er de svære rygsmerter, som er af en sådan karakter, at det forhindrer ham i at udnytte de ressourcer, han reelt har. Jeg vurderer ikke, at det vil være muligt at matche et mere hensigtsmæssigt arbejde til ham end de pedellignende funktioner, han blev arbejdsprøvet i.
Jeg finder således, at arbejdsevnen varigt er nedsat med mere end 75%."

I skrivelse af 28/10 2003 til klageren meddelte selskabet, at man havde vurderet, at klagerens generelle erhvervsevne er nedsat med 50 % og derfor har bevilget 50 % præmiefritagelse og udbetaling af ydelse fra 1/11 2003.

På selskabets anmodning har speciallæge i ortopædkirurgi P.T.N. udarbejdet en speciallægeerklæring af 4/11 2003, hvoraf det bl.a. fremgår:

"**Konklusion:**¨
Denne 50-årige tømrer har i perioden 1973-2000 varetaget tungt arbejde i forbindelse med hans erhverv som tømrer. Igennem 1990'erne tiltagende lænderygsmerter, for hvilke han har fået fysioterapi fra 2001. Har fået foretaget udredning fra Reumatologisk Afdeling i Skive, grundet tiltagende smerter og ingen effekt af den givne be-

handling har han været sygemeldt siden 2. april 2002. Der har været iværksat arbejdsprøvning primo 2003. Efter arbejdsprøvning har man konkluderet, at hans arbejdsevne er varigt nedsat med mere end 75%.

Hans aktuelle gener er smerter over lænderyggen, og disse udløses af hurtige kropsbevægelser men også løft over få kg samt gangaktivitet i mere end få minutter.

Ved den kliniske undersøgelse findes nedsat bevægelighed i columna lumbalis, og røntgen viser afsmalning af inververtebralrummet mellem L4 og L5.

Der er god overensstemmelse mellem de klager han fremfører, hvad der findes ved dagens kliniske undersøgelse og hvad der findes ved den foretagne røntgenundersøgelse. Han har altså svær discus degeneration mellem 4. og 5. lændehvirvel uden motoriske eller sensoriske udfald. Han spiser dagligt Arthrotec Forte.

Tilstanden har været stationær siden årsskiftet 2002/2003 og udover den givne behandling med Arthrotec samt forudgående regime finder jeg ikke, at der er yderligere behandlingsmuligheder, dog har jeg anbefalet ham svømmeaktivitet.

Der er ikke mulighed for, at han helt eller delvist kan genvinde sin erhvervsevne, heller ikke ved erhvervsskift.

Tilstanden er varig, og hans erhvervsevne er nedsat med mere end 75% i hvilket som helst erhverv."

Klageren er utilfreds med selskabets afgørelse og har i skrivelse af 14/11 2003 til selskabet bl.a. henvist til, at Industriens Pensionsforsikring A/S den 17/7 2003 har tilkendt ham invalidepension, idet man har vurderet, at hans erhvervsevne i ethvert erhverv varigt er nedsat med 2/3. Ydermere har et andet livsforsikringsselskab bevilget præmiefritagelse på en almindelig livsforsikringspolice.

I selskabet skrivelse af 21/11 2003 til klageren hedder det bl.a.:

"Ifølge de modtage lægelige oplysninger, er det vores lægekonsulents opfattelse, at der ikke foreligger lægelig dokumentation for, at Deres generelle erhvervsevne af helbredsmæssige årsager er nedsat med 2/3 men med 50 %, hvorfor vi må fastholde indholdet af vores brev af 15.10.2003. [28.10.2003]

Det arbejdsevnebegreb, som danner grundlag for tilkendelse af førtidspension, er ikke det samme som erhvervsevnetabsbegrebet i Deres forsikringspolice. Deres ar-

bejdsevne bliver vurderet i forhold til konkret specificerede arbejdsopgaver, og ikke i forhold til arbejdsmarkedet generelt. Vurderingen af arbejdsevnen sker således ikke alene udfra et lægeligt skøn. Man kan derfor ikke taget tilkendelse af førtidspensions om udtryk for, at der er sket en vurdering af den generelle erhvervsevne."

Klageren fastholder over for nævnet, at selskabet skal yde ham fuld dækning ved tab af erhvervsevne med virkning fra den 1/11 2003.

Selskabet har i skrivelse af 27/1 2004 til nævnet bl.a. anført:

"Codans afgørelse støttes **for det første** på, at de objektive lægelige fund er forholdsvis beskedne og ikke forenelige med gener, der skulle vanskeliggøre arbejde, der ikke indebærer tunge løft.

…

Codans afgørelse støttes **for det andet** på, at det - sammenholdt med de beskrevne objektive fund - mere er socialt betingede omstændigheder, der bevirker, at klageren oplever sig mere end 2/3 erhvervsudygtig. Disse sociale omstændigheder kan have betydelig vægt ved fastsættelse af offentlige førtidspensioner efter 1. januar 2003, men er ikke relevante ved fastsættelsen af erhvervsevnetabet ud fra det lægeligt, helbredsbetingede erhvervsevnetabskriterie.

De sociale begrænsninger er kommet til udtryk i S. Kommunes sagsakter …

Følgende citater fra resurseprofilen, bilag 18, fuldender billedet af en person med moderat nedsat erhvervsudygtighed, der mangler vilje til at omstille sig til mindre fysisk krævende fag inden for det brede erhvervsområde, som man med rimelighed kan forlange, at klageren tager job inden for:

'Jeg vil helst bruge mine hænder, arbejde ude og selv planlægge min dag, siger JO'

'Vil helst arbejde ved de maskiner han kender - de ting han ved han er god til …… han er ikke vild med at skulle til noget nyt…'

'Forsøger ikke at sætte sig ind i noget, han ikke har lyst til'.

'JO vil gerne tilbage til sit gamle job, men tror ikke det kan lade sig gøre pga ryggen. Han har svært ved at komme i tanker om andet, han kunne ønske sig.'

'Økonomisk ingen problemer ……'

'Begrundelsen for, at det er et ufaglært job vi skal matche til JO, er at han ikke er boglig interesseret, og at han gerne vil bruge sine hænder. Det er vigtigt at det job JO skal varetage også er et job han selv har interesse i, og tror på han kan klare.'

Det er ikke relevant for tab af erhvervsevnebedømmelsen, at konklusionen i bilag 18 er, at arbejdsevnen er nedsat med mere end 75 %, idet denne vurdering er foretaget med udgangspunkt i de sociale begrænsninger, der i arbejdsprøvningen indsnævrer området for, hvad klageren kan beskæftige sig med. Det fremgår klart af speciallægeerklæringen, bilag 21, at speciallægen reelt blot henviser til den bedømmelse, der er foretaget i bilag 18. Der er ingen grund til at formode, at speciallægen er opmærksom på den forskel, der er mellem førtidspensionsbegrebet og det traditionelle tab af erhvervsevnekriterium."

Forsikringsbetingelserne indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

"**19. Udbetaling af erstatning**

Erstatning for tab af erhvervsevne betales, såfremt erhvervsevnen nedsættes med halvdelen eller mere af den fulde erhvervsevne, efter følgende regler:

- nedsættes erhvervsevnen med mellem 1/2 og 2/3 af den fulde erhvervsevne, udbetales halvdelen af forsikringsydelsen,
- nedsættes erhvervsevnen med 2/3 eller mere af den fulde erhvervsevne, udbetales hele forsikringsydelsen. Selskabet kan gøre det til en betingelse at forsikrede mindst tilkendes offentlig mellemste førtidspension."

Nævnet udtaler:

Nævnet har gennemgået de foreliggende oplysninger og finder navnlig under hensyn til speciallægeerklæringen af 4/11 2003, at det kan anses for godtgjort, at klagerens erhvervsevne også efter den 1/11 2003 er nedsat med 2/3 eller mere.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Selskabet, Codan Forsikring A/S, skal anerkende, at klageren er berettiget til fuld forsikringsydelse for tab af erhvervsevnen efter den 1/11 2003.

Marianne Højgaard Pedersen